

Silje Wendelborg Fremo

Schøyens gt 10a

7030 Trondheim,

21.9.2016

NTNU v/Rektor og Prosjektsjef for Campusprosjektet

postmottak@adm.ntnu.no

Innspill ved høring av Kvalitetsprogram for NTNUs campusutvikling og Lokalisering NTNU Campus Trondheim, høringsversjon 8. juli 2016

Rapportene Kvalitetsprogram og Lokalisering NTNU Campus Trondheim, høringsversjon 8. juli 2016, er på høring fra 8. juli til 21. september 2016.

Som nærmeste nabo til Gløshaugen, Høgskoleparken og Alternativ vest – Elgeseter, vil jeg med dette innspillet kommentere enkelte sider ved arbeidet som er gjort og rapportene som er lagt fram. Kommentarer og forslag handler mest om tre forhold:

- Prosessen
- Metodikk og konsekvensvurdering
- Manglende beslutningsunderlag

Prosessen

NTNU har utpekt en arbeidsgruppe med et mandat å jobbe med utgangspunkt i NTNU sine egne strategi- og måldokument, for å danne et strategisk grunnlag for videre campusutvikling.

Et av dokumentene som er grunnlag for arbeidet er masterplanen for Trondheim bycampus fra 2013/14. Her er fem sitat fra dokumentet:

1. «**Fysiske kvaliteter** i by- og campusområder har betydning for universiteters, høyskolers og byers konkurransekraft.»
2. «Mange mennesker bor tett på Trondheims sentrale campusområder. Det er viktig **at de blir en integrert del av utviklingen** som skjer i området og at det ikke blir en situasjon der motsetninger skapes. Det er en verdi at borgere uten direkte tilknytning til kunnskaps-institusjonene kan være stolte av og ta del i kulturen som skapes rundt disse miljøene.»
3. «En utviklingsstrategi for sentrale, viktige byrom som blant annet Høgskoleparken og Teknoforbindelsen. Del av dette arbeidet er å avklare hvilke byrom som aktørene på Bycampus anser som særlig viktige å sikre og utvikle i fellesskap.»
4. «Det er viktig med et tett samarbeid mellom interessentene i området for å kunne utnytte arealene på en måte som er **til det beste for alle.**»
5. «Målsettinger og prinsipper for utvikling av bycampus: **Sikre gode parker** og tilgang til grøntarealer. Godt samarbeid og gode, **profesjonelle dialogprosesser med alle interessenter i tidlig fase** av plan- og utbyggingsprosjekter. Ha kontinuerlig **god kommunikasjon med grunneiere og eiendomsutviklere** for å opprettholde og utvikle den gode forståelsen og interessen for bycampus og kunnskapsaksen.

Arbeidsgruppene for masterplanen og for visjon og lokalisering er bredt sammensatt. Bredt i den forstand at det er representanter fra utdannings- og forskningsmiljøet som alle er nært knyttet til NTNU. I tillegg er det en til to representanter fra Trondheim kommune. Det er stor overvekt av representanter med «NTNU-briller» på (ser saken fra NTNU sitt ståsted), og ikke «BY-briller» på (ser saken fra byen og befolkningens ståsted).

Masterplanen påpeker byens fysiske kvaliteter, og menneskene i byen som viktige bidragsytere. If sitat over, kan det forstås sånn at rapportene som nå er på høring er én del av prosessen som skal lede fram til lokaliseringsvalg. En annen del som enda ikke er startet, må være det arbeidet som skal involvere Trondheim som by og byens befolkning. Og denne involveringen må skje NÅ, før de strategiske valgene blir gjort, som del av utredningsprosessen som er gjennomført i tidligere år.

Det store campusprosjektet har pågått over flere tiår, og har engasjert Trondheim som by og mange av byens innbyggere like lenge. Jeg tenker at NTNU må gjennomføre en prosess som informerer, inkluderer, respekterer og anerkjenner BYEN og innbyggerne. Byintegret campus må starte NÅ, ved å benytte egen kompetanse og klokskap sammen med BYEN og innbyggerne. Da kan NTNU sikre at de riktige forutsigbare valgene tas NÅ, og ikke i senere krevende og uforutsigbare omkamper med ulike interessenter.

Jeg ser fram til at de gode målsettingene i masterplanen om «samarbeid, dialog og informasjon» med interessenter med «BY-briller», skal gjennomføres. Og at intensjonene om involvering vil være troverdig, ved at interessentene får reell påvirkning. Jeg foreslår at NTNU gjennomfører en prosess for aktuelle interessenter, lik det som er gjort internt i NTNU-organisasjonen, FØR arbeidsgruppa sin anbefaling sendes NTNU-styre og videre til Kunnskapsdepartementet. Stedsanalysen som Trondheim kommune ved Byplankontoret nå utarbeider må også være en del av beslutningsgrunnlaget for lokaliseringsvalg. Slik kan den videre prosessen forankres «for å opprettholde og utvikle den gode forståelsen og interessen for bycampus».

Prosessen for å komme fram til høringsdokumentene er god sett med «NTNU-briller» på. En campusutvikling må også ses med «BY-briller» på i denne fasen hvor strategiske vurderinger gjøres. Det er ikke tilstrekkelig å involvere byens engasjerte borgere på de enkelte utbyggingsprosjektene i senere faser, de må få uttale seg om de strategiske valgene. For å dokumentere lokaliseringsvalget og gi valget grundig og bred dokumentasjon, må prosessen inkludere et sterkere byperspektiv FØR lokaliseringsvalg tas.

Metodikk og konsekvensvurdering

Arbeidsgruppa med konsulenter har laget en metode for å kunne vurdere hvilken måloppnåelse de tre alternativene har i forhold til seks kvalitetsprinsippene. Alt metoden bygger på er hentet ut fra NTNU sine visjons-, strategi- og måldokument. Alle kriterier som er laget er utledet fra interne dokument.

Jeg foreslår at de tre alternativene også blir målt i forhold til Trondheim kommunes mål for byutvikling, at de blir vurdert opp mot kommuneplanens arealdel og stedsanalyser for hele utviklingsområdet.

Jeg foreslår også at de tre alternativene blir konsekvensutredet ved bruk av kjent og objektiv metodikk som brukes på andre byutviklingsprosjekt, og på veger og annen infrastruktur. Statens vegvesen og Riksantikvaren har laget egnede metoder for konsekvensutredning som kan benyttes. Dette vil gi en bredere dokumentasjon av virkningene av alternativene. Metodene er også egnet til å vurdere måloppnåelse og ulike virkninger for byen og miljøet opp mot hverandre. Et eksempel kan være følgende: Alternativ vest har best måloppnåelse ut i fra NTNU sin egen vurdering. Ved bruk av annen utredningsmetodikk, der tema som by- og landskapsbilde, friluftsliv, nærmiljø og naturmangfold skal utredes, vil alternativet kunne komme dårligere ut enn alternativ nord og sør, på grunn av forutsetningen om at deler av Høgskoleparken skal brukes til utbygging. En slik utbygging er også i strid med kommunens egne arealplaner. En virkning som kan komme fram er at campus kan bli så dominerende i forhold til andre funksjoner i bydelen, at det går på bekostning av nærmiljøkvaliteter for å opprettholde en variert befolkning. Da må det gjøres en konkret vurdering av om måloppnåelsen skal gå

foran store negative virkninger for de nevnte temaene. Først etter å ha gjort slike konsekvensutredninger for å få fram virkninger for byen, vil NTNU kunne gjøre et velbegrunnet og veldokumentert valg av campusalternativ.

Jeg mener det er i den fasen NTNU er nå, på et strategisk nivå med de aktuelle alternativene, at slike grundige konsekvensanalyser må gjøres. Det vil ikke være tilstrekkelig å konsekvensutrede kun ett av alternativene, alle må utredes grundig slik at positive og negative virkninger for alle kan ses i sammenheng. Det vil også kunne gi et godt grunnlag for å hente ut det beste fra flere alternativ, for å kunne gå videre med en løsning med flest mulig positive kvaliteter både for NTNU og for byen. Resultatet av utredningene må inngå i beslutningsgrunnlaget for valg av campusalternativ.

Manglende beslutningsunderlag

Campusprosjektet har i svært liten grad innhentet kvalitativt kunnskapsgrunnlag om de berørte bydelene. Vet NTNU hvem de 10 000 innbyggerne i bydelene er, og om de mangler noe campus kan gi dem, utfordringer, i så fall hva og hvor? Hva kan innbyggerne gi til campus for at campus skal oppleves som byintegret? Av fysisk form, infrastruktur, menneskelige ressurser? Hva kan campus gi til bydelene for at de som bor der i dag ønsker å fortsette å bo der, og for at bydelene skal få en mer mangfoldig beboergruppe, i tillegg til studenter. Vet NTNU hvordan en lang byggeperiode vil påvirke bydelene og de som bor der, og ev. hva de kan gjøre for å bøte på negative virkninger av mye og tungt anleggsarbeid? Det er en lang rekke spørsmål som NTNU må stille til innbyggerne som bor i campusområdet, for å sikre at campus utvikles på en måte som gjør det til det byintegreerte campus. Næringslivet må også tas med på råd. Hva ønsker en investor seg for å ville investere, er det noe campus kan bidra med utover studenter og universitetsrelaterte funksjoner? En stor andel av beboerne på Elgeseter er studenter. Arbeidsgruppa uttaler at Elgeseter er en «støvete bydel det er litt synd på». Men hvordan kan NTNU vite at det å putte inn enda flere studenter vil gjøre den mindre støvete? Eller at det vil bli mer yrende liv av at det kommer flere store universitetsbygg? NTNU må gjøre flere undersøkelser i samarbeid med næringslivet på Elgeseter, som vet hvor skoen trykker, og som kan gi nyttig kunnskap som vil gagne campusutviklingen. NTNU innhente bedre grunnlag for å dokumentere at det alternativet som velges virkelig vil kunne bli et byintegret campus.

Jeg mener at NTNU må utvide involveringsprosessen til også å gjelde interessenter utover egen virksomhet, og utover utdannings- og forskningssektoren. En bred og grundig prosess (som er mer enn et åpent møte og en generell høring) må også involvere næringsliv, eiendomsutviklere, andre investorer, beboere i ulike aldersgrupper, fagpersoner uten bindinger til NTNU eller kommunen og en rekke andre relevante interessenter. Det er nå NTNU må sette av tid til bred involvering, før prosjektene konkretiseres, i tillegg til å involvere når prosjekter konkretiseres.

Jeg mener NTNU må gjennomføre konsekvensutredninger av alle de tre alternativene. Dette kan lett gjøres på samme måte som for eksempel Statens vegvesen utreder sine store vegprosjekt for å finne den beste løsningen for samfunn og miljø. Måloppnåelse ut i fra egne mål vil være en del av en slik helhetlig utredning, ikke som nå, den eneste. Hvordan hadde samfunnet reagert dersom Statens vegvesen skulle velge et vegalternativ basert kun på sin egen måloppnåelse, og ikke sett på virkninger for miljø og samfunn?

Jeg mener NTNU må innhente et grundigere beslutningsgrunnlag om virkninger for byen og beboerne, for bylivet og næringslivet, for parker og byrom, og for andre relevante byfunksjoner FØR det gjøres valg av alternativ på strategisk nivå.

Mvh

Silje Wendelborg Fremo